

**Miejsce
na naklejkę**

MWO-R1_1P-082

**EGZAMIN MATURALNY
Z WIEDZY
O SPOŁECZEŃSTWIE
POZIOM ROZSZERZONY**

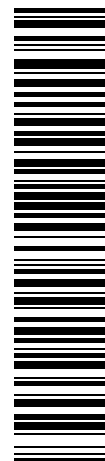
Czas pracy 180 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 20 stron (zadania 1 – 17). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza arkusza polega na rozwiązaniu testu, część druga wymaga analizy materiałów źródłowych, a trzecia napisania krótkiego wypracowania na jeden z podanych tematów.
3. Rozwiązania zadań zamieść w miejscu na to przeznaczonym.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Życzymy powodzenia!

**MAJ
ROK 2008**

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
50 punktów

**Wypełnia zdający przed
rozpoczęciem pracy**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

CZĘŚĆ I**Zadanie 1. (1 pkt)****Zakreśl jedną właściwą odpowiedź.**

Organem wykonawczym miasta na prawach powiatu jest

- A. wójt.
- B. burmistrz.
- C. prezydent miasta.
- D. starosta.

Zadanie 2. (1 pkt)**Zakreśl tę definicję, która odnosi się do narodu w rozumieniu polityczno-prawnym.**

- A. Historycznie wytworzona, trwała wspólnota ludzi, ukształtowana na gruncie wspólnych dziejów, kultury, języka, terytorium i życia gospodarczego, przejawiająca się w świadomości narodowej jej członków.
- B. Kategoria społeczna ujmowana jako wspólnota, dla której charakterystyczne jest dążenie do niezależnego bytu politycznego we własnej organizacji państwowej.
- C. Grupa społeczna składająca się z osób należących do różnych klas społecznych, aspirująca do przywództwa w państwie.
- D. Duża, niesformalizowana grupa społeczna, którą łączy tradycja, kultura, historia i która samą siebie postrzega jako wspólnotę o jednej tożsamości, posługująca się jednym językiem.

Zadanie 3. (1 pkt)**Do podanych poniżej przykładów dopisz, jaki to rodzaj normy społecznej.**

- A. Nie zdradzamy swoich przyjaciół. Norma
- B. Mówimy prawdę. Norma
- C. Okazujemy szacunek starszym. Norma
- D. Parkujemy w miejscach dozwolonych. Norma

Zadanie 4. (2 pkt)**Wymień pięć zasad funkcjonowania sądów w Polsce.**

1.
2.
3.
4.
5.

Zadanie 5. (2 pkt)

Wśród wymienionych czterech etapów rozszerzania wspólnot europejskich o nowe państwa wskaż ten, który chronologicznie był pierwszy i ten, który był ostatni.

W tabeli obok etapu chronologicznie pierwszego wpisz liczbę 1 oraz rok rozszerzenia, obok ostatniego liczbę 4 oraz rok rozszerzenia.

	Etapy rozszerzania wspólnot europejskich	Liczba	Rok rozszerzenia
A.	Bułgaria, Rumunia		
B.	Cypr, Czechy, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Węgry		
C.	Dania, Irlandia, Wielka Brytania		
D.	Austria, Finlandia, Szwecja		

Zadanie 6. (3 pkt)

Do poszczególnych charakterystyk dopisz pełne polskie nazwy organizacji regionalnych działających w Azji i Europie.

Lp.	Charakterystyka organizacji	Pełna nazwa organizacji regionalnej
1.	Organizacja powstała w 1992 roku, na podstawie układu o współpracy gospodarczej. Jej celem miało być utworzenie do 2001 r. na obszarze sygnatariuszy strefy wolnego handlu przez zniesienie stawek celnych i innych ograniczeń we wzajemnym obrocie artykułami przemysłowymi (układ nie dotyczył produktów rolnych). W 2004 roku z tej organizacji wystąpiły Polska, Węgry, Słowacja, Czechy i Słowenia.	
2.	Międzynarodowa organizacja utworzona przez Ukrainę, Gruzję, Mołdawię i Azerbejdżan w 2006 roku w Kijowie. Powstała z przekształcenia porozumienia czterech państw. Jej celem jest demokratyzacja, ochrona praw człowieka i rozwój ekonomiczny państw członkowskich oraz zapobieganie konfliktom w rejonie Azji Centralnej i Kaukazu.	
3.	Międzynarodowa organizacja gospodarcza powstała w 1960 roku. Celem tej organizacji jest likwidacja ograniczeń we wzajemnych obrotach handlowych i utworzenie strefy wolnego handlu. Początkowo rozwijała się bardzo dynamicznie, jednak w miarę rozszerzania się UE jej znaczenie zanika. Obecnie jej członkami są tylko Islandia, Liechtenstein, Norwegia i Szwajcaria.	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.	6.
	Maks. liczba punktów	1	1	1	2	2	3
	Uzyskana liczba punktów						

Zadanie 7. (1 pkt)

Uzupełnij zdania dotyczące sądów administracyjnych w Polsce, wpisując właściwe nazwy sądów.

Sądem I instancji dla postępowania administracyjnego jest

.....

Sądem II instancji dla postępowania administracyjnego jest.....

.....

W zadaniach 8. i 9. zaznacz, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce w tabeli *Prawda* (zdanie prawdziwe) lub *Falsz* (zdanie fałszywe).

Zadanie 8. (1 pkt)

Demokracja

	Zdania	Prawda lub Falsz
A.	Jedną z zasad państwa demokratycznego jest zasada państwa prerogatywnego.	
B.	Jednym z warunków istnienia społeczeństwa obywatelskiego w państwie demokratycznym jest wolność zrzeszania się i swoboda wypowiedzi.	
C.	Jedną z zasad państwa demokratycznego jest zasada wolnych wyborów.	

Zadanie 9. (1 pkt)

Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej

	Zdania	Prawda lub Falsz
A.	Ustawę o zmianie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej uchwała Senat większością kwalifikowaną 2/3 głosów, po uchwaleniu jej przez Sejm bezwzględną większością głosów przy odpowiednim quorum.	
B.	Ustawa wyrażająca zgodę na ratyfikację umowy międzynarodowej jest uchwalana przez Sejm większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów oraz przez Senat większością 2/3 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby senatorów.	
C.	W Polsce Senat ma prawo do kontroli działalności Rady Ministrów.	

Zadanie 10. (5 pkt)

Na mapach 1., 2., 3., 4., 5. wskazano państwa, do których zostały wysłane Polskie Kontyngenty Wojskowe (PKW). Poniżej podano oznaczone literami zadania wojsk stacjonujących na terytoriach tych państw.

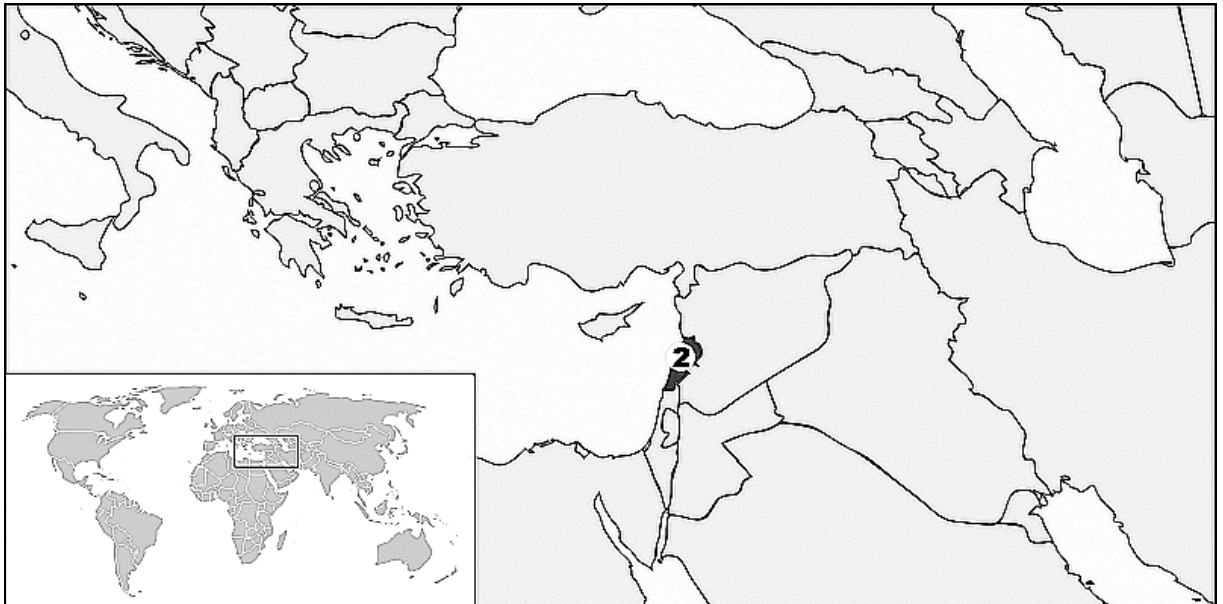
Uzupełnij tabelę, wpisując nazwy państw odpowiadające liczbom na mapach oraz litery oznaczające zadania wojsk.

Mapa 1.

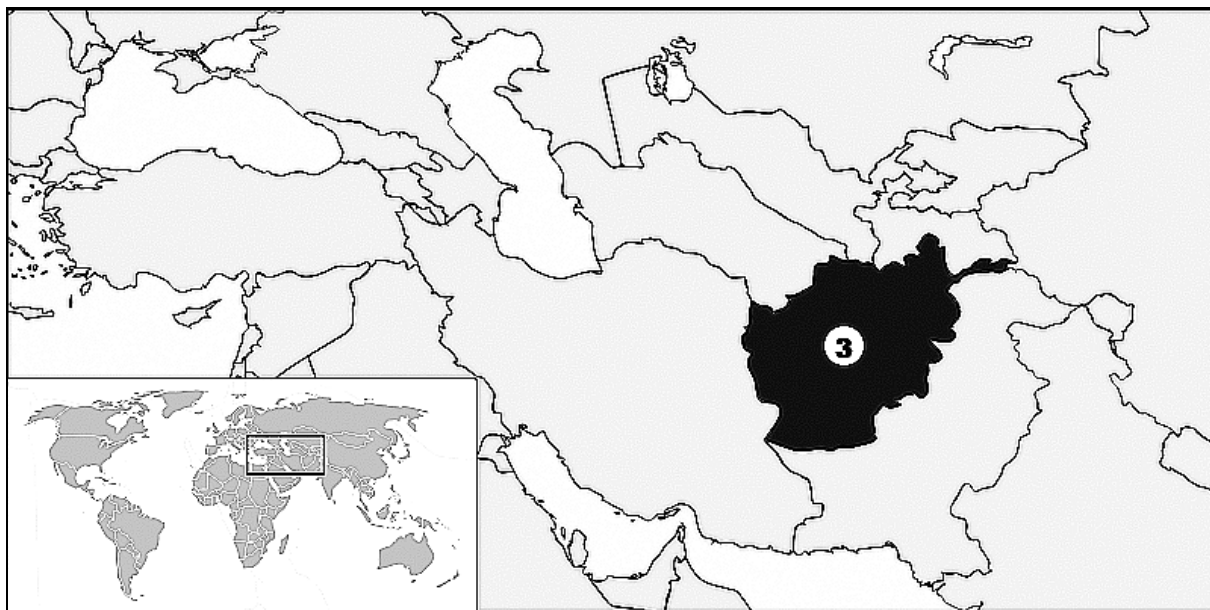
Źródło: <http://en.wikipedia.org/wiki/Image>
(stan na 31.12.2007 r.)

Mapa 2.

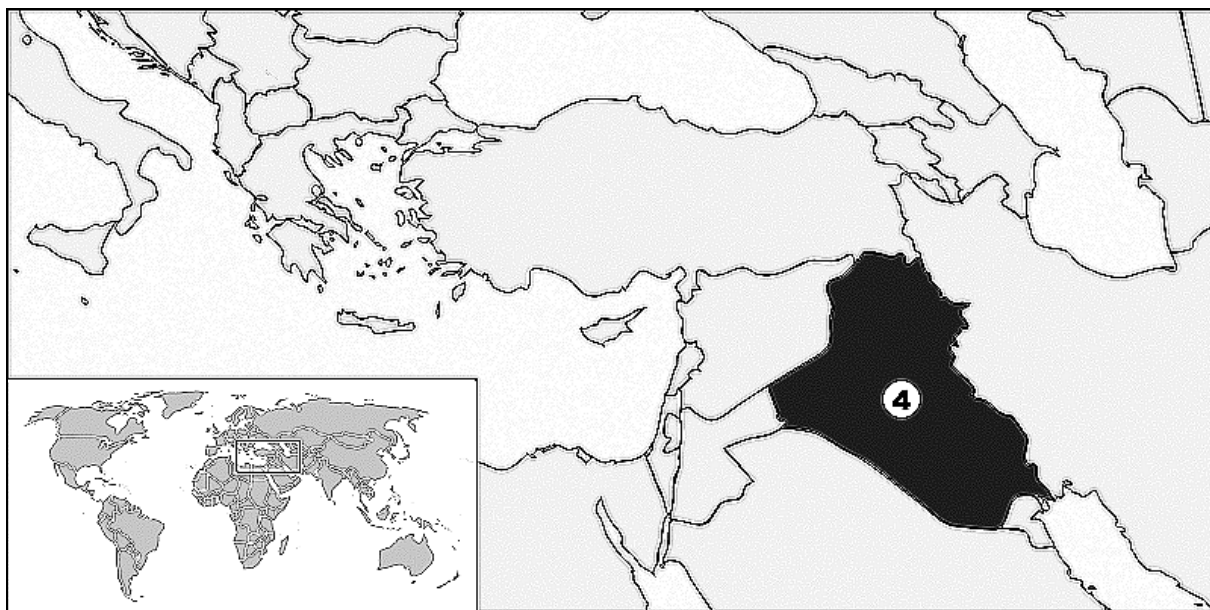

Źródło: <http://en.wikipedia.org/wiki/Image>

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	7.	8.	9.
	Maks. liczba punktów	1	1	1
	Uzyskana liczba punktów			

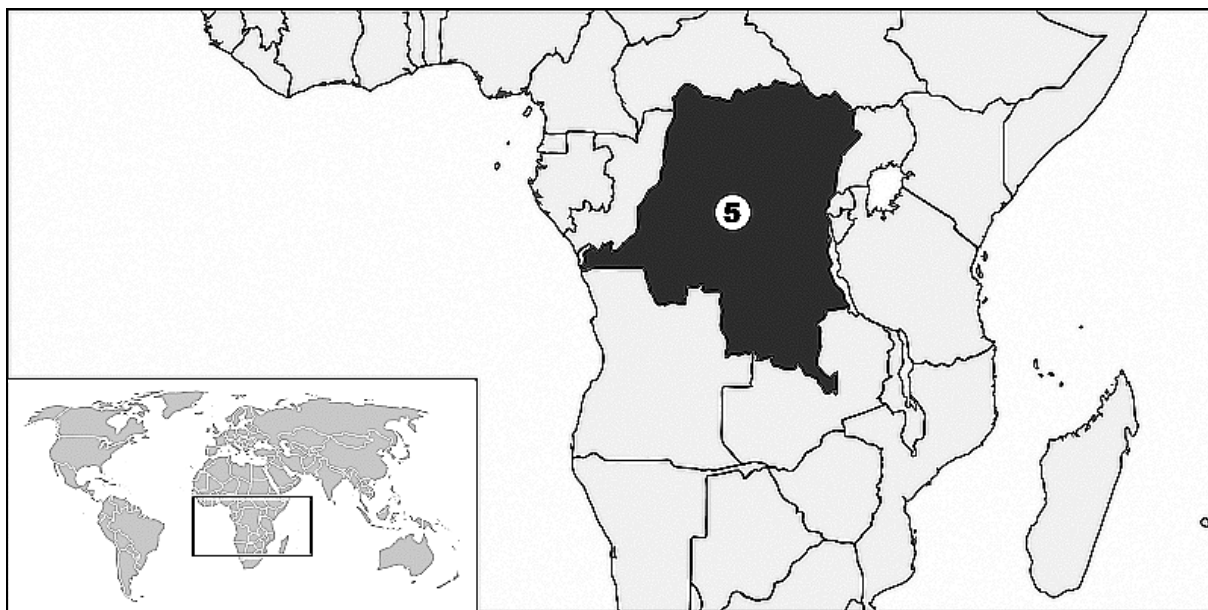
Mapa 3.

Źródło: <http://en.wikipedia.org/wiki/Image>

Mapa 4.

Źródło: <http://en.wikipedia.org/wiki/Image>

Mapa 5.

Źródło: <http://en.wikipedia.org/wiki/Image>

Lp.	Nazwa państwa	Zadania PKW
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		

Zadania Polskich Kontyngentów Wojskowych (PKW)

- A. Misja stabilizacyjna prowadzona przez PKW od 2003 r.; demokratyzacja i odbudowa państwa.
- B. Misja pokojowa rozpoczęta przez PKW w 2002 r.; praca na rzecz koalicji antyterrorystycznej w walce z talibami.
- C. Misja pokojowa zakończona przez PKW w 2006 r.; utrzymanie zawieszenia broni zawartego w Lusace w lipcu 1999 r.; współpraca z organizacjami humanitarnymi.
- D. Misja pokojowa prowadzona przez PKW od 1992 r. na terenie Półwyspu Bałkańskiego; przestrzeganie porozumienia z Dayton.
- E. Misja pokojowa, prowadzona przez PKW od 1992 r., mająca oddalić konflikt na Bliskim Wschodzie; przywrócenie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa w regionie.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	10.
	Maks. liczba punktów	5
	Uzyskana liczba punktów	

Zadanie 11. (2 pkt)

Nazwij problemy współczesnej Polski przedstawione na rysunkach A i B.

A.

A.

.....

.....

.....

B.

B.

.....

.....

.....

Źródło: www.zbirek3.pl

CZĘŚĆ II

Zadanie 12. (2 pkt)

Na podstawie tekstu i wiedzy własnej wykonaj polecenia.

Zbliżał się 7 listopada 1988 roku. Święto Rewolucji Październikowej. [...] W kraju zaś produkowano z każdej okazji coraz większą ilość pieniędzy. Tego typu działalność poligraficzna (poligrafia pieniądza) powodowała inflację, którą nazywano „galopującą”. Galopująca inflacja nie dawała spać rządowi, powodowała ogromne stresy i depresje w kręgach finansjery kraju. Skiba w sposób najprostszy pokazał, jak ją zatrzymać. Akcja była przygotowywana w warunkach ściśle tajnych. W dzień Rewolucji Październikowej kilkanaście osób zawiesiło sobie tabliczki z napisem „Galopująca inflacja” i galopowali Piotrkowską. Aby więcej wyjaśnić społeczeństwu, dodano też osoby stanowiące sztafety z transparentami „Niech żyje kryzys” i „Żądamy byle czego”. W końcu milicja zatrzymała wszystkich z tabliczkami „Galopującej inflacji”. Tym sposobem nasz bohater pokazał najprościej, jak należy zatrzymać symbolicznie inflację [...].

Źródło: Waldemar Fydrych, *Żywoty Mężów Pomarańczowych*, Wrocław-Warszawa 2002, s. 303

- a) W przytoczonym tekście przedstawiono jedną z akcji ugrupowania *Pomarańczowa Alternatywa*, które działało w Polsce w latach osiemdziesiątych XX wieku. Wymień cel działania tego ugrupowania.

.....

.....

- b) Zakreśl nazwę sposobu działania, który wykorzystwała *Pomarańczowa Alternatywa*.

- A. Pikieta
B. Demonstracja
C. Happening
D. Wiec

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11.	12.
	Maks. liczba punktów	2	2
	Uzyskana liczba punktów		

W zadaniach 13 – 15 przeczytaj teksty źródłowe i wykonaj polecenia.

Zadanie 13. (2 pkt)

W państwie, które więzi niesprawiedliwie, odpowiednim przybytkiem dla prawego obywatela jest również więzienie. [...] Tam to właśnie powinni się spotkać zbiegły niewolnik, meksykański jeńiec wojenny i Indianin upominający się o krzywdę swojego plemienia, w tym izolowanym, lecz za to najbardziej wolnym i honorowym miejscu, gdzie stan umieszcza tych, którzy nie są z nim, lecz przeciw niemu. Są to słowa amerykańskiego pisarza, Henry'ego Davida Thoreau, który w 1846 roku demonstracyjnie odmówił zapłacenia jednego dolara podatku na rzecz rządu Stanów Zjednoczonych i pozwolił zamknąć się w więzieniu. Thoreau pragnął zaprotestować przeciwko niewolnictwu oraz prowadzonej wówczas przez jego kraj wojnie z Meksykiem. Wiedział, że protest ten nie doprowadzi do zmiany polityki rządu i nie to było jego celem. Chciał jedynie pokazać swoim współobywatelom, że głęboko nie zgadza się z polityką swego kraju i że nie pozwoli, by rząd do jej prowadzenia wykorzystywał pieniądze z płaconych przez niego podatków. Działanie Thoreau wynikało z pobudek obywatelskich – jako obywatel Stanów Zjednoczonych czuł się odpowiedzialny za prowadzoną politykę.

Źródło: Aleksander Pawlicki, Tomasz Merta, Alicja Pacewicz, *Z demokracją na ty*, Warszawa 2006 r., s. 50.

Nazwij postawę przedstawioną w źródle i wskaż trzy zawarte w tekście cechy charakterystyczne dla tej postawy.

Postawa:

.....

Cechy postawy:

-
.....
-
.....
-
.....

Zadanie 14. (2 pkt)

Klimat jesieni 1981 r. nie bardzo różnił się od klimatu jesieni 2005 r. Też były głównie bratobójcze walki, oszczerstwa, agentomania, waśnie i nagonki. Breżniew i Jaruzelski czaili się do skoku, kiedy w Solidarności wrogiem publicznym numer 1 stawał się Adam Michnik, a Wałęsę coraz głośniej oskarżano o uleganie i wysługiwanie się władzy. [...]

Cała ta polska zawierucha, którą dziś przechodzimy, to w dużym stopniu jest ich – dzisiejszych dwudziesto- i trzydziestolatków – pokoleniowy karnawał. [...]

W czasie Parady Równości, kiedy skini rzucali jajami i obelgami, a policja próbowała przegonić dresiarzy i przez chwilę mogło się wydawać, że będzie nieprzyjemnie, ktoś z tego pokolenia powiedział, że całe życie marzył o takiej właśnie chwili. Ale konkretnie o czym? Żeby dostać jajkiem? Może także o tym. Ale zwłaszcza o tym, żeby dać świadectwo, coś zaryzykować bezinteresownie i jakoś ten świat poprawić – żeby być w historycznej maszynie trybikiem, od którego cokolwiek zależy. Tak jak ich rodzice w latach 80. ganiający po ulicach z Milicją Obywatelską.

Spora część tych, co rzucali jajkami, pewnie czuła podobnie. Młodzi, którzy się błyskawicznie zorganizowali po śmierci Papieża, czuli się pewnie tak, jak my po śmierci ks. Popiełuszki. Młodzi, z błyskiem w oku, którzy wyciągają z IPN brudy, też pewnie czują się tak, jak my czuliśmy się w BIPS, przy powielaczach, w podziemnym kolportażu. Ten świat im się nie podoba, więc próbują go zmienić. [...]

Różnice są poważne. Inna jest skala osobistego ryzyka, inna jest polityka, prawo pozwala na więcej. Żyjemy w wolnym kraju. Zanim to pokolenie trochę dorosło i trochę się nie usadowiło na scenie, wydawało się, że zmęczeni dwustuletnimi bojami Polacy całkiem się wycofali w prywatność. Ale duch obywatelskiego sprzeciwu jednak się w Polsce odrodził. Dzięki Bogu. I w dużym stopniu także dzięki pięknemu mitowi pierwszej Solidarności.

Źródło: J. Żakowski, *Co zostało z karnawału*, „Polityka. Wydanie specjalne” nr 4 z 8 VIII 2005, s. 104-105

Podaj wskazane w tekście dwa podobieństwa i dwie różnice między postawą i sposobem działania Polaków w roku 1981 i 2005.

Podobieństwa:

-
.....
.....
-
.....

Różnice:

-
.....
.....
-
.....

Zadanie 15. (3 pkt)

Tekst 1.

Nie jesteśmy społeczeństwem obywatelskim, co wykazał raport Diagnoza społeczna 2003. [...] Myślę, że jesteśmy społeczeństwem sobkowatym, to była i jest nasza cecha. W chwilach podniosłych odwołujemy się do rozmaitych wartości wspólnotowych, pomagamy sobie, ale na co dzień interesujemy się swoimi prywatnymi sprawami. [...]

W krajach wysoko rozwiniętych, do których chcemy doścignąć, jak Niemcy, Anglia czy Stany Zjednoczone, panują inne wzory współżycia społecznego.

Może i w Polsce nowoczesność przestanie być kojarzona z gadżetami, a zacznie być wiązana z pewnymi wyższymi, postmaterialistycznymi formami życia, bo nasze społeczeństwo jest jeszcze w fazie materialistycznej. Może więc zacznie się moda na dobre sąsiedztwo, tak jak widzimy to na amerykańskich filmach, gdzie ludzie znają się, organizują, tworzy się społeczność lokalna – community.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.	14.
	Maks. liczba punktów	2	2
	Uzyskana liczba punktów		

Trzecią nadzieję pokładam w legislacji, w zmianach ustawodawczych. Organizacje dobrowolne, pożytku publicznego nie cieszą się sympatią władzy w Polsce i są traktowane podejrzliwie, często zresztą słusznie – bo bywają wykorzystywane do realizacji prywatnych celów, ale na to nie ma rady i trzeba przejść przez ten okres chorób dziecięcych. Zmiany w legislacji powinny otworzyć większą przestrzeń dla aktywności obywatelskiej, co wiąże się z finansowaniem tych organizacji – to też jest warunek tego, żeby ludzie się zrzeszali i organizowali.

Poza tym w Polsce jest jeszcze takie przekonanie, że państwo powinno i może załatwić rozmaite rzeczy, jest wiara w onnipotencję państwa, a z tego wyrasta się powoli. Zasada pomocniczości, że państwo włącza się tam, gdzie nie mogą sobie radzić obywatele, powoli dociera do mentalności społecznej. Jest to dziedzictwo poprzedniego ustroju – oczekiwanie, że państwo nam coś załatwi. Sami sobie załatwmy, a państwo niech nam nie przeszkadza i pozwoli skorzystać z publicznych zasobów.

Źródło: Społeczeństwo sobków. Rozmowa z prof. Antonim Sułkiem, www.polskieradio.pl

Tekst 2.

A przecież istotą społeczeństwa obywatelskiego na Zachodzie nie była opozycja, lecz niezależność wobec państwa. Nie powstawało ono tam, by przeciwstawiać się państwu, ale by tworzyć miasta, banki, handel i przemysł. Współistniało z państwem, wpływało na nie, a tylko wtedy, gdy państwo mu zagrażało, upominało się o swoje prawa. To społeczeństwo obywatelskie, jak pamiętamy [...] łączyło w sobie dwa elementy: po pierwsze, były to instytucje, więzi i organizacje mające na celu realizację własnych interesów rynkowych lub społecznych w ramach wspólnego dobra, a po drugie, mechanizmy służące do jego ochrony przed potencjalnym zagrożeniem ze strony państwa. Ten pierwszy element był fundamentem ograniczonej demokracji i społeczeństwa otwartego, bo tylko wewnętrzna siła i dynamika niezależnych instytucji mogły stanowić skuteczne ograniczenie państwa.

Nasze społeczeństwo obywatelskie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych było pozbawione tej pierwszej, motorycznej części, niezbędnej dla zakorzenienia demokracji i społeczeństwa otwartego. Stało się tak nie z zaniedbania, lecz z konieczności. Niemniej ten brak dał o sobie dotkliwie znać po 1989 roku, gdy okazało się, że społeczeństwo obywatelskie stworzone do walki przeciw reżimowi samo z siebie nie bardzo potrafi tworzyć i budować.

Źródło: Wiktor Osiatyński, *Wzlot i upadek społeczeństwa obywatelskiego w Polsce*, „Wiedza i Życie” nr10/1996

a) Wymień trzy różnice między funkcjonowaniem społeczeństwa w Polsce i innych krajach przedstawione w tekście 1. i 2.

-
-
-
-

Tekst 3.

Czego brakuje naszemu społeczeństwu?

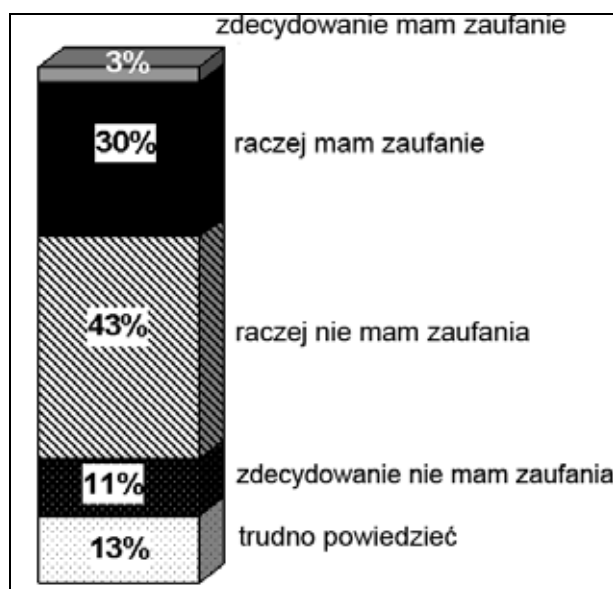
Jednak, aby mogło powstać społeczeństwo obywatelskie, potrzebny jest kapitał społeczny, a więc wzajemne zaufanie między ludźmi, co prowadzi do podjęcia współpracy i kształtowania się grup społecznych. A niestety [...] nadal bardzo popularnym zjawiskiem jest amoralny familizm – obowiązek moralny odczuwany jedynie wobec własnej rodziny.

Zresztą z badań nie wylania się lepszy widok: w Polsce 21 proc. nie ufa innym ludziom, zaś 53 proc. ufa tylko tym, których dobrze poznali (CBOS, 2007). W całej Europie nasz kraj przoduje w procencie osób, które są ostrożne w kontaktach z innymi – aż 81 proc.! I jak tu budować społeczeństwo obywatelskie?

Źródło: Dominik Wasilewski. *Spółeczeństwo obywatelskie, powracające pytania*, www.wiadomosci24.pl

Diagram

Czy, ogólnie rzecz biorąc, ma Pan(i) zaufanie, czy też nie ma Pan(i) zaufania do nieznajomych, z którymi styka się Pan(i) w różnych sytuacjach?

Źródło: Zaufanie w sferze prywatnej i publicznej a społeczeństwo obywatelskie. Komunikat z badań, Warszawa, luty 2006, www.cbos.pl

- b) Na podstawie tekstu 3. i diagramu wymień dwa główne zjawiska społeczne hamujące powstanie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Wyjaśnij i oceń konsekwencje tych zjawisk.

Zjawiska społeczne:

-
-

Wyjaśnienie i ocena:

-
-
-

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	15.
	Maks. liczba punktów	3
	Uzyskana liczba punktów	

Zadanie 16. (1 pkt)

Na podstawie analizy tabeli i wykresu oraz wiedzy własnej, wskaż trzy czynniki społeczne utrudniające uczestnictwo w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego w Polsce.

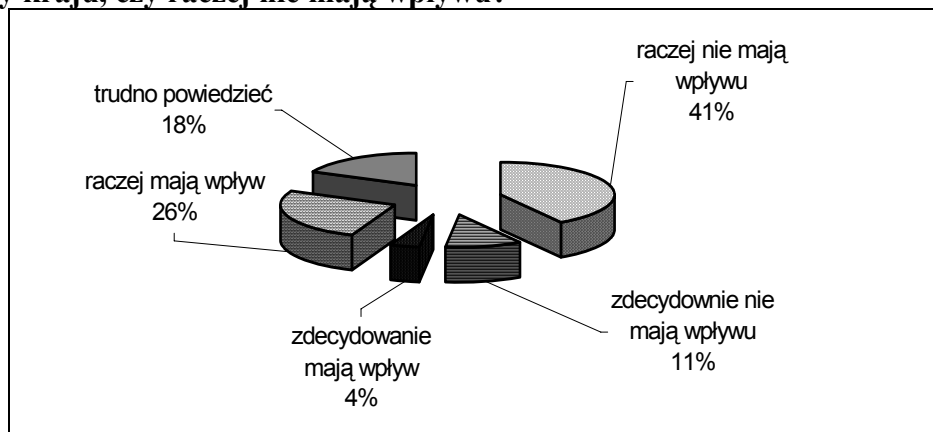
Tabela

Cechy społeczno-demograficzne	Odsetki osób aktywnych w co najmniej jednej organizacji społecznej lub działających w ostatnich latach na rzecz swojej społeczności lokalnej
Ogółem	36
Wykształcenie	
Podstawowe	24
Zasadnicze zawodowe	32
Średnie	41
Wyższe	60
Grupa społeczno-zawodowa (pracujący)	
Kadra kierownicza, inteligencja	74
Pracownicy umysłowi niższego szczebla	43
Pracownicy fizyczno – umysłowi	41
Robotnicy wykwalifikowani	44
Robotnicy niewykwalifikowani	27
Rolnicy	27
Pracujący na własny rachunek	34
Bierni zawodowo	
Renciści	22
Emeryci	32
Uczniowie i studenci	40
Bezrobotni	25
Gospodynie domowe i inni	21

Źródło: *Spółeczeństwo obywatelskie? Między aktywnością społeczną a biernością. Komunikat z badań*, Warszawa luty 2000, www.cbos.pl

Wykres

Jak Pan(i) uważa, czy stowarzyszenia i ruchy społeczne mają obecnie rzeczywisty wpływ na sprawy kraju, czy raczej nie mają wpływu?

Źródło: *Spółeczeństwo obywatelskie? Między aktywnością społeczną a biernością.. Komunikat z badań*, Warszawa luty 2000, www.cbos.pl

Czynniki społeczne:

-
-
-

CZĘŚĆ III

Zadanie 17. (20 pkt)

Napisz pracę na jeden z podanych tematów.

Temat nr 1.

Scharakteryzuj współczesne społeczeństwo obywatelskie, uwzględniając po dwa pozytywne i negatywne aspekty jego funkcjonowania. Wymień i omów po dwa czynniki społeczno-ekonomiczne, polityczne i historyczne utrudniające tworzenie społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Zaproponuj sposoby przezwyciężania negatywnych aspektów jego funkcjonowania (po dwa w odniesieniu do każdego z czynników). W swojej wypowiedzi wykorzystaj dwa materiały źródłowe zamieszczone w arkuszu.

Temat nr 2.

Omów dwie różne formy obywatelskiego nieposłuszeństwa i oceń ich skuteczność, odwołując się do dwóch przykładów z historii. Oceń zasadność stosowania obywatelskiego nieposłuszeństwa w systemie demokratycznym, wskazując na szanse i zagrożenia, jakie niesie ze sobą taka forma działania. Przedstaw pięć argumentów za i pięć argumentów przeciw stosowaniu obywatelskiego nieposłuszeństwa. W swojej wypowiedzi odwołaj się do dwóch materiałów źródłowych zawartych w arkuszu.

Wybieram temat nr

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	16.	17.
	Maks. liczba punktów	1	20
	Uzyskana liczba punktów		

BRUDNOPIS